

Kommissorium for lovforberedende ekspertgruppe om kvalitet i dagtilbud

Baggrund

Danmark er et af de lande i verden, hvor flest børn går i dagtilbud. Vi har en stærk dagtilbudstradition, som står på et fælles pædagogisk grundlag, og hvor alle dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Kvalitetsundersøgelserne (EVA/VIVE) for hhv. 0-2-års området og 3-5- årsområdet fra 2023 og 2025 opstiller indikatorer for kvalitet i dagtilbud. Undersøgelserne viser, at der er udfordringer med kvaliteten nationalt. Kvalitetsundersøgelserne konkluderer bl.a., at der er behov for kvalitetsudvikling på dagtilbudsområdet, og at det kræver en differentieret indsats på tværs af dagtilbud og kommuner, så flere dagtilbud tilbyder pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Der er og har de seneste år været stor opmærksomhed på at forbedre *rammerne* for det pædagogiske arbejde (normeringer, lønløft, uddannelse, opkvalificering, lette tilsynstryk mv). Men det er også vigtigt, at de faglige ambitioner og krav til det pædagogiske *indhold* er tydelige, herunder skal det være tydeligt, hvad der kendetegner en hverdag i et dagtilbud med høj kvalitet, der danner børnene til et moderne børneliv, og hvordan den pædagogfaglige ledelse kan bidrage til at løfte kvaliteten i dagtilbud.

Trivselskommissionen leverede i 2025 anbefalinger til, hvordan mistrivsel og sårbarhed blandt børn og unge forebygges og afhjælpes, og hvordan robusthed og myndiggørelse styrkes. Blandt kommissionens anbefalinger findes en række anbefalinger målrettet dagtilbud, som regeringen har tilkendegivet, at den ønsker at gå videre med.

Med regeringsgrundlaget (2022) har den daværende SVM-regering fastsat en generel målsætning om frisættelse af den offentlige sektor, herunder frisættelse af kommunerne. På dagtilbudsområdet har der bl.a. været forsøg med velfærdsaftaler, hvor Helsingør og Rebild Kommune har været friset fra en række statslige regler. Dertil har SVM-regeringen aftalt en række regelforenklinger i dagtilbudsloven i regi af samarbejdsprogrammet med KL, hvor man bl.a. har fjernet dokumentations- og evalueringskrav til arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbuddene.

Formål

Ekspertgruppen skal efterse de lovgivningsmæssige rammer på dagtilbudsområdet. Ekspertgruppen skal udarbejde konkrete anbefalinger til ændring af de lovgivningsmæssige rammer for det pædagogiske indhold i dagtilbud med henblik på at tydeliggøre dagtilbuddenes formål og opgaver. Anbefalingerne skal bl.a. adressere kvalitetsudfordringerne på dagtilbudsområdet, som de blandt andet er beskrevet i kvalitetsundersøgelserne.

Ekspertgruppen skal som en del af sit arbejde bidrage til en offentlig debat om formålet med dagtilbuddene – hvad skal møde børn, når de er i dagtilbud.

Ekspertgruppens anbefalinger skal som minimum forholde sig til:

- Hvordan dagtilbudsloven kan ændres, så formål og opgaver i relation til det pædagogiske indhold i dagtilbud står mere tydeligt og enkelt med fokus på bl.a. leg, børnefællesskaber og sammenhæng til børnehaveklassen.
- Hvordan en tydeligere rammesætning af dagtilbudsledernes rolle, ansvar og opgaver i dagtilbudsloven kan skabe grundlag for, at ledere kan bedrive ledelse tæt på praksis.
- Hvordan tydeligere - og eventuelt mere enkle, konkrete og retningsgivende – nationale krav til det pædagogiske indhold kan erstatte lokale krav i kommuner til det pædagogisk arbejde. Der skal i anbefalingerne tages højde for, at regeringen har en generel målsætning om frisættelse af den offentlige sektor, herunder kommunerne.

Ekspertgruppens anbefalinger skal derudover have følgende for øje:

- Hvordan Trivselskommissionens anbefaling om, at karakterdannelse får en større plads i dagtilbud og fremgår af formålsbestemmelsen, kan imødekommes. Hertil skal Trivselskommissionens anbefalinger om en tidssvarende pædagogiske praksis og et nuanceret trivselsbegreb iagttages.
- At der fortsat skal være fokus på sammenhæng i overgangene mellem forskellige tilbud, herunder særligt i overgangen fra dagtilbud til børnehaveklasse.
- Om det pædagogiske grundlag skal bestå af de nuværende ni elementer, færre elementer eller andre elementer, og om et evt. justeret pædagogisk grundlag skal stå mere centralt i loven, og om beskrivelsen af, hvad der forstås ved de enkelte elementer, som i dag fremgår af lovbemærkninger, fortsat er den rigtige.
- Om de seks læreplanstemaer skal justeres ift. temaer, indhold og antal, samt om de skal differentieres ift. aldersgrupper (aktuelt gælder de seks lærerplans-temaer for alle 0-6-årige, men det er op til dagtilbuddet at udmønte læreplanen lokalt og målrette den ift. børnegruppen i alderen 0-2 år og for børnegruppen i alderen fra 3 år og frem til skolestart).
- Om der skal fastsættes krav eller anbefalinger, der understøtter evalueringskultur og ledelse af professionelle læringsfællesskaber.
- At det pædagogiske læringsmiljø skal være inkluderende og understøtte deltagelsesmuligheder for alle børn.
- At kommunerne har forskellige rammeforhold, og at knap 40 pct. af det pædagogiske personale i dagtilbud i 2023 ikke har en pædagogisk uddannelse.
- At kommunalbestyrelsen har ansvar for dagtilbuddene, herunder organisering og tilrettelæggelse inden for rammerne af lovgivningen.
- Ekspertgruppen kan desuden hente inspiration fra andre lande, der arbejder med at løse lignende udfordringer på dagtilbudsområdet.

Ekspertgruppens arbejde vedrører forslag til ændringer af de lovgivningsmæssige krav til dagtilbuddenes formål, det pædagogiske indhold og lederens rolle og således ikke dagtilbudslovens øvrige krav til dagtilbud, herunder dagtilbuddenes rammer (minimumsnormeringer), regler om støtte, brug af digitale redskaber, sprogvurderinger, tilskud mv.

Organisering

Ekspertgruppen skal bestå af 7 eksperter og en formand. Ekspertgruppens medlemmer skal råde over praksisrettet og kommunal erfaring, forskningsmæssig viden inden for dagtilbudsområdet samt viden og erfaring om overgangen fra dagtilbud til børnehaveklasse. Ekspertgruppen sekretariatsbetjenes af Børne-, Ældre- og Boligministeriet og med løbende inddragelse af Finansministeriet og øvrige relevante ministerier.

Børneforum, hvor KL, BUPL, FOA, Forældrenes Landsorganisation (FOLA), Daginstitutionernes Landsorganisation (DLO), Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) og BUPL's lederforening er repræsenteret, vil udgøre en følgegruppe for ekspertgruppen.

Ekspertgruppen forventes at afrapportere juni 2027. Ekspertgruppens forslag skal samlet set være udgiftsneutrale, herunder for kommunerne. Stilles forslag, der er udgiftsdri- vende, skal ekspertgruppen således anviser veje til modsvarende finansiering på dagtil- budsområdet.